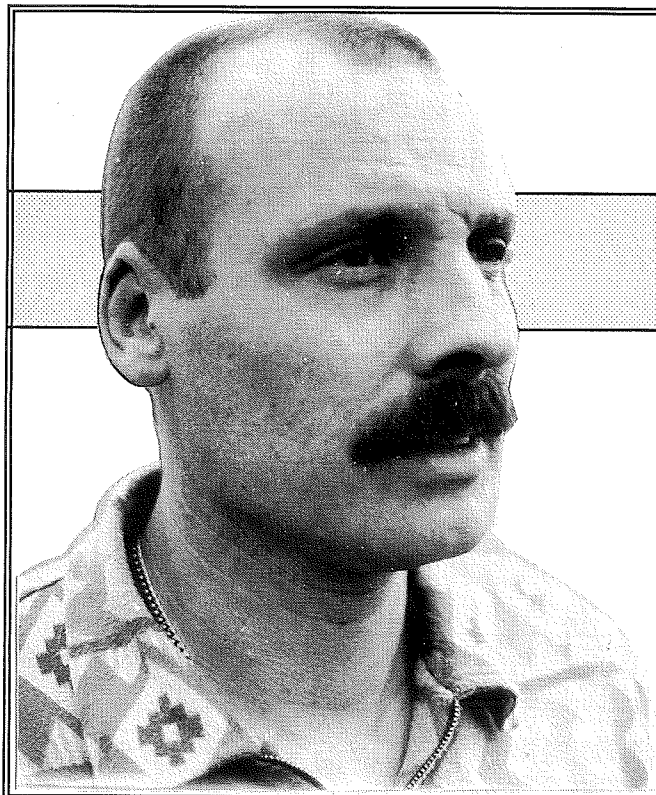

door: Joan ten Broeke

Onder de schotel van:

Bert Brouwer

Het eerste compliment dat ik de 35-jarige Bert Brouwer moet maken, is dat je je bij het allereerste bezoek voelt alsof je hem al jaren kent. Het tweede is, dat je tijdens een gesprek met Bert bijna alleen maar hoeft te luisteren. Aan het eind ervan vraagt hij dan: 'Denk je dat je zo genoeg hebt voor een stukje?'

Bert woont al jaren in het -nog net- Overijsselse Oldemarkt, dat wil dus zeggen vanaf zijn geboorte. Bij binnenkomst in het dorp valt me de schilderachtige omgeving op. Rondom is het een beetje heuvelachtig met hier en daar een nostalgisch gebouw. In het centrum staat een kerk oud te zijn. Deze kerk zal later in het verhaal ook een rol vertolken. Bert en zijn gezin zijn onlangs verhuisd naar een huis even verderop in dezelfde straat. Ze wonen nu in het huis dat van zijn ouders is geweest. Na de hartelijke ontmoeting gaan we, voor de schemer invalt, even wat foto's maken op een steenworp afstand. "Op dit grasveld wordt

regelmatig kermis gehouden", zegt Bert, "dus hier kun je altijd wat vinden." Waarna hij inderdaad een prop zilverpapier naar boven haalt.

Even verderop in de straat liep hij de besmetting met het virus van de amateurarcheologie op. Bert zegt: "In dat huis woonden vroeger m'n grootouders. M'n oma spaarde tijdens het spitten in de tuin de scherven voor me op. Daar ging ik dan mee spelen of proberen een potje in elkaar te flansen. Even later ging ik zelf

Afb.1: Onderscheiding 'Het Metalen Kruis' 1830-1831, gegoten uit metaal van twee buitgemaakte kanonnen.

scherven zoeken en met het blote oog trof ik zelfs muntjes in de tuin aan! Goed, op een gegeven moment was ik zo'n beetje 19 jaar en toen zeiden ze tegen me: 'waarom koop je niet eens een metaaldetector'. Dat heb ik toen maar gedaan, ik kocht een C-Scope met 2 knoppen erop, ik zou niet meer weten wat voor type dat was. Ik heb ermee in die tuin gezocht en vond onder andere een paar zilveren dubbeltjes." Inmiddels heeft Bert zijn zevende detector al, een Compass XP-Pro. "Ja, waarom m'n zevende detector. Het is soms gewoon dat gevoel van 'ik ben eens aan wat anders toe'. Al die ontwikkelingen die je tegenwoordig ook hebt. Dan ging ik weer eens naar Leo (Kooistra JtB.) toe en dan kwam ik zo weer met wat anders thuis. Maar de Compass die ik nu heb bevat me nog het meest. Wat de meter bij een signaal aangeeft, klopt altijd en het instellen is nooit een probleem." Hij vervolgt: "Het klinkt misschien gek, maar ik heb nog nooit met de detector in deze tuin gezocht", zegt-ie, "je zou zeggen

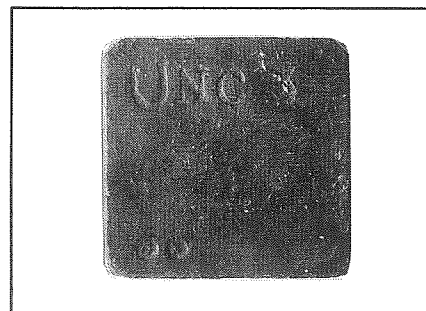

Afb.2: Bronzen medaille voor trouwe dienst (12 jaar) tot de rang van 2e luitenant. Tekst: 'VOOR TROUWEN DIENST'. Datering: 1825-1851 (37 mm).

dat er toch ook wat moet liggen. 't Is in dezelfde straat als het huis van m'n oma." Onderling wisselen we wat ervaringen en verschillen in zoekomgeving uit. Bert: "Joh, ik hoef helemaal niet weg uit Oldemarkt. Ik heb hier al twee gouden munten gevonden en ook een Romeinse, wat wil je nog meer? De omgeving is hier vrij oud en er zijn nogal wat plaatsen waar afval van vroeger ligt en zo. Daar ga ik telkens weer heen. Iedereen kent me hier, ik zoek al zo lang, ik hoef nergens toestemming te vragen. Ze weten ook dat ik stukjes schrijf voor het blad van de Historische Vereniging IJsselham. Dat is de gemeente waar Oldemarkt onder valt. Het blad heet 'de Silehammer', de oude naam voor zeg maar 'de IJsselhammer."

Hun zoontje Justin (7) lijkt dezelfde kant als zijn vader op te gaan, want het blijkt een onafscheidelijk koppel te zijn.

Afb.3: Bronzen medicinaal gewicht van 3 Unica (19e eeuw), 2 x geijkt.

"Hij gaat altijd met me mee", verzekert Bert, "als ik met de detector loop te zoeken, is hij heel gebiologeerd bezig met allerlei scherfjes en knopen en dergelijke op het oog te zoeken. Laatst riep hij: 'Kijk eens, ik heb Jezus gevonden!' Het bleek inderdaad zo'n beeldje te zijn wat aan een kruis had gehangen, de armpjes waren eraf gebroken." Over onze hobby heeft Bert een duidelijke mening: "Je moet gewoon mazzel hebben", vindt hij. "Of je nou op oude woonplaatsen zoekt of op volkstuintjes. Ik zoek regelmatig op een volkstuintencomplex en ik vind daar allerlei spulletjes. Gewoon het gebruikelijke, 10 tot 15 duiten per keer en verder wat ander spul, niets bijzonders. Maar

Afb.4: Muntsieraad, vervaardigd uit drie zilveren stuiverijes van Willem III.

ook vond ik daar opeens een gouden munt van Lodewijk XIV. Ik dacht eerst dat het een dop was, maar het was wel degelijk een gouden munt. Dat is toch mazzel, op een volkstuintje? Nadat ik er al zo vaak gelopen had." Om zijn vermoeden te bevestigen, wil Bert nog wel een voorbeeld geven: "Ik weet dat hier in de buurt een kerkje heeft gestaan. Er is nu niets meer van te zien, op die plek wordt nu riet geteeld. Ik zou er altijd nog een keer gaan zoeken. Laatst hadden we een avond van onze historische vereniging. Komt er een jongen naar me toe met zo'n sigarendoosje. Weet je wat er in zat? Een stuk of 12 van die grote zilveren munten. Zülke

Afb.5: Bronzen beslagstuk met de Napoleonische adelaar (ca.1800).

jongens! Had hij op die oude kerkplaats gevonden. Nou, ik er even later ook heen natuurlijk. En ja hoor, toen ik er net liep, werd ik eraf gestuurd door een man van Staatsbosbeheer. Hij gaf geen reden, ik mocht er gewoon niet zoeken, klaar. Later sprak ik de rietteler, die zei van 'dan moet je gewoon even wachten tot het riet wat hoger is, probeer het dan nog eens'. Dat komt nog dus. Ach, het zegt me niets, wedden dat ik er óók wat vind, je kunt een plek toch niet helemaal afzoeken?" Een andere plek, waarvan Bert durft te beweren dat hij wel nagenoeg helemaal is afgezocht, is bij de kerk in het dorp. Door hemzelf namelijk. "Ja, toen ik een jaar of 10 was, gingen ze graven

Afb.6: Zilveren zegelstempel, einde 18e eeuw.

